



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 461/2019
24.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник адвокат Благомир Живковић из ..., против тужене Републике Србије, Министарство финансија, чији је законски заступник Државно правобранилаштво из Београда, ради утврђења, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1922/2018 од 24.10.2018. године, у седници већа одржаној дана 24.09.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 1922/2018 од 24.10.2018. године, па се **ОДБИЈА** као неоснована жалба тужиле и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П бр.3650/2017 од 30.11.2017. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П бр.3650/2017 од 30.11.2017. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилца тражила да се утврди да је власник стана број .. на ... спрату стамбене зграде за колективно становање изграђене на кп бр. .. КО ..., у улици ... број .. у ..., површине од 50,10 м, који је по структури двособан, а што би тужена била обавезна да призна и трпи да се тужилца по основу пресуде укњижи као власник наведене непокретности у евиденцији Службе за катастар непокретности ..., у ЛН бр. .. КО Ставом другим изреке, обавезана је тужилца да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 49.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 1922/2018 од 24.10.2018. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Првог основног суда у Београду П бр.3650/2017 од 30.11.2017. године, тако што је усвојен тужбени захтев и утврђено да је тужилца власник стана број .., на ... спрату, стамбене зграде за колективно становање изграђеној на кп бр. .. КО ... у ул. ... бр. .. у ..., површине 50 м², по структури двособан, па је обавезана тужена да ово право призна и трпи да се тужилца на основу ове пресуде

упише као власник наведене непокретности у евиденцији Службе за катастар непокретности Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 56.400,00 динара.

Против правноснажне другостепене пресуде тужена је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку, па је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни битна повреда на коју се у ревизији указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је дана 03.02.1969. године, закључила уговор о коришћењу стана број .. са градским стамбеним предузећем, којим је примила на коришћење на неодређено време, као носилац станарског права у згради која се налази у ул. ... број .., ул. бр. ..., на ... спрату, стан бр. ..., укупне површине 76 м2. Дана 02.11.1992. године, тужила је као купац са продавцем „Астро-Орион Холдинг“ ДОО као правног следбеника „Балканија“ ДД закључила Уговор о откупу стана број .., у ул. ... бр. ..., корисне површине 76 м2, који се налази на кп .. КО ... за уговорену цену од 2.606.376,00 динара. Уговор је оверен пред Четвртим општинским судом у Београду под Ов бр. ../92, а купопродајна цена је исплаћена у целости. Решењем Привредног суда у Београду Ст бр.2633/10 од 09.09.2010. године, утврђено је да су испуњени стечајни разлози, крајња неспособност плаћања дужника „СТР ВАУ“ АД из Новог Београда, правног следбеника тужиљиног продавца „Astro Orion Holding“ ДОО отворен је стечајни поступак над дужником, утврђено да не постоји интерес поверилаца и стечајног дужника за спровођење стечајног поступка и закључен поступак стечаја над дужником и одлучено да након правноснажности решења имовина стечајног дужника прелази у својину Републике Србије, са позивом на члан 153. став 2. и 154. Закона о стечају. У списку физичких делова стамбене зграде у ... број .., које је сачинило ЈП „Градско стамбено“ стан бр. ..., на ... спрату ове зграде, по структури двособан уписан је са површином од 50 м2, уз напомену да је уговорено коришћење стана на површину од 76 м2 (тужила је део стана површине 25,77 м2 отуђила уговором о поклону). Због тако настале разлике у површини стана, РГЗ СКН одбио је захтев тужиле за укњижбу права својине на стану број .., у ... бр. .. у

Код тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је основан тужеников материјално правни приговор недостатка пасивне легитимације, па је одбио тужбени захтев тужиле, јер је тужила постала власник по основу уговора о откупу стана дана 02.11.1992. године па предметна непокретност није била имовина стечајног дужника на дан 09.09.2010. године, када је донето решење којим је отворен стечајни поступак, па није ни могла прећи у имовину тужене, нити се ради о накнадно пронађеној имовини.

Другостепени суд је одлучујући о жалби тужиље преиначио првостепену пресуду усвајањем тужбеног захтева, оцењујући да је Република Србија пасивно легитимисана у овој парници сходно одредби члана 154. став 2. тада важећег Закона о стечају.

Основано се ревизијом тужене указује да је другостепени суд из чињеничног стања које је утврђено пред првостепеним судом извео погрешан закључак о пасивној легитимацији тужене.

Одредбом члана 154. ст. 2. и 3. Закона о стечају („Службени гласник РС“ бр. 104/09), прописано је да имовина стечајног дужника прелази у својину Републике Србије, чиме се не дира у раније стечена права обезбеђења и приоритетног намирења поверилаца на предметној имовини, а да Република Србија не одговара за обавезе стечајног дужника (став 2); да Република Србија може ступити уместо стечајног дужника у парницу која се води по његовој тужби за наплату потраживања или предају ствари (став 3).

Одлуком Уставног суда Републике Србије Уз 850/2010 од 12.07.2012. године, ставом првим изреке утврђено је (поред осталог) да одредбе чл. 150 – 154. Закона о стечају („Службени гласник РС“ бр. 104/09), нису у сагласности са Уставом, јер се оспореним одредбама члана 154. Закона о стечају ограничава право на имовину стечајних дужника и њихових поверилаца зајемчено одредбама члана 158. Устава, због објективне немогућности да реализују своја потраживања, укључујући и она која су заснована на правноснажним судским одлукама, будући да се одредбама ст. 2. и 3. тог члана омогућава „прелажење“ имовине стечајног дужника у својину државе, по сили закона, при чему држава не одговара за обавезе стечајног дужника, али може ступити на место стечајног дужника у парници која се води по његовој тужби за наплату потраживања или ствари, а да није испуњен ни један уставни услов за одузимање имовине предвиђен одредбама члана 58. Устава. То значи да отварањем и закључењем стечаја над тзв. неактивним правним лицима престаје њихов правни субјективитет брисањем из Јавног регистра, а Република Србија, по сили закона постаје власник целокупне имовине, односно активе дужника, будући да не одговара за обавезе стечајног дужника, због чега се повређује уставно начело равноправности свих својинских облика из члана 86. став 1. Устава, јер се повлашћује државна својина, тако што имовина стечајног дужника по сили закона прелази без накнаде у државну својину, а повређује се и зајемчено право на једнаку заштиту права и на правно средство.

По оцени Врховног касационог суда, тужена Република Србија није пасивно легитимисана у овој парници, како је то правилно закључио и првостепени суд. Ово са разлога што је наведеном одлуком Уставног суда Републике Србије Уз 850/10 од 12.07.2012. године утврђено да члан 154. Закона о стечају није у сагласности са Уставом, што значи да не постоји обавеза тужене Републике Србије у односу на стечајног дужника „СТР ВАУ“ АД из Новог Београда, правног следбеника тужиљиног продавца „Астро-Орион Холдинг“ ДОО (са којим је тужиља закључила уговор о откупу стана, који уговор има својинскоправно, а не облигационо правно дејство), јер имовина стечајног дужника није прешла у државну својину. Између странака у овој парници не постоји материјалноправни однос, обзиром да тужиља уговор о откупу стана није закључила са туженом Републиком Србијом, а део откупљеног стана површине 25,77м² тужиља је

отуђила уговором о поклону I/1 235/98 дана 19.01.1998. године без прибављања дозволе од стране надлежних органа, о подели стана, услед чега тужена није пасивно легитимисана у овој парници.

Са изнетих разлога, применом одредбе члана 416. ЗПП, одлучено је као у изреци пресуде.

Председник већа - судија
Слађана Накић Момировић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић